

1993 for fascistene Arkan, hvis etniske udrensninger og massakrer på mænd, kvinder og børn i dag er en sag for den internationale krigsforbryderdomstol.

Men afsløringen af Pantelic fik ikke Udenrigsministeriet til at ændre kurs. Tværtimod trak Udenrigsministeriet sagen i langdrag og mente faktisk ikke, at det skulle have konsekvenser i Danmark. Så sent som i december 1994 forsøgte Udenrigsministeriet at dække over sagen i et svar til Folketinget, og man kan roligt sige, at det ikke var med Udenrigsministeriets medvirken, at sagen endelig kom frem.

SF og Enhedslisten har rejst denne forespørgselsdebat for at høre, hvilke konsekvenser regering vil drage af Udenrigsministeriets håndtering af denne sag; men vi kan ikke nøjes med det, for Pantelicsagen er ikke det eneste eksempel på, at Udenrigsministeriet har videregivet mangelfulde oplysninger om menneskerettighedssituationen i forskellige lande, bl.a. til asylmyndighederne. Det ønsker vi derfor også at få belyst med denne forespørgsel, for én ting er sikker: Den nuværende situation kan ikke fortsætte.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Forespørgslen har to elementer. Lad mig tage det sidste element først.

Jeg sendte den 22. marts i år et notat om Pantelicsagen til Retsudvalget. Konklusionen var følgende:

»Sammenfattende må det efter den foretagne gennemgang af sagen konstateres, at dens ekspedition er behæftet med fejl.«

Efter en nærmere opregning af disse er notatets konklusion:

»I denne sammenhæng er det væsentligste, at pågældende fejl ikke ses at have haft negative konsekvenser for udlændingemyndighedernes behandling af de berørte asylsager.«

Jeg kan fortsat henholde mig til den konklusion.

Som jeg nævnte i Retsudvalget, er ingen af de asylansøgere, hvis navne Pantelic har kendt, tvangsmæssigt blevet udsendt til Serbien-Montenegro. Hertil kommer, at alle Pantelics oplysninger om retspraksis over for militærunddragere i Serbien-Montenegro er bekræftet af andre kilder. Jeg kan i den henseende henvise til det notat, som jeg den 21. marts sendte til Retsudvalget.

Da asylsager udelukkende behandles og afgøres af udlændingemyndighederne, er det disse myndigheder, der først og fremmest har haft til opgave at drage de nødvendige konsekvenser af Pantelicsagen.

Udlændingemyndighederne har som følge af de begåede fejl fastlagt en række særlige retningslinjer for behandlingen af disse sager, herunder at der er gennemført ægthedsvurderinger af dokumenter, som Pantelic har håndteret, og at lækagerisikoen skal indgå i den asylretlige vurdering af sagerne, samt at alle de afsluttede asylsager, som Pantelic har været involveret i enten i forbindelse med ægthedsvurderinger eller som kilde til baggrundsoplysninger, på ny skal behandles i Flygtningenævnet.

Herudover har indenrigsministeren, som har kompetencen til at give humanitær opholdstilladelse, udtalt, at hvis de pågældende ikke får asyl og derpå søger humanitær opholdstilladelse, vil det indgå som et moment i vurderingen, om Pantelic har haft kendskab til ansøgenes navne.

For mit eget vedkommende har sagen givet anledning til, at jeg over for Udenrigsministeriet og over for repræsentationerne i udlandet har indskærpet vigtigheden af, at der udvises den største omhu, den størst mulige omhu, i forbindelse med udvælgelsen af de personer, der skal foretage ægthedsvurderinger og afgive udtalelser om retspraksis.

Det er også vigtigt at indhente referencer fra lokale humanitære organisationer som f.eks. Amnesty International, UNHCR, Human Rights Watch, Røde Kors og andre NGO'er.

Samtidigt har jeg understreget vigtigheden af, at repræsentationerne sørger for en løbende og nøje overvågning af, at de udvalgte personer til enhver tid opfylder de krav til uafhængighed, respekt for tavshedspligt og objektivitet, som vi stiller og må stille fra dansk side.

Endvidere har jeg instrueret repræsentationerne om at tage spørgsmålet om, hvorledes man bedst finder frem til pålidelige juridiske kilder, op til drøftelse med andre nordiske ambassader og EU-ambassader på stedet.

Det er mit indtryk fra de tilbagemeldinger, jeg har fået om forløbet af dette, at det danske initiativ overalt er blevet vel modtaget. Der har været enighed om, at det vil være nyttigt i fremtiden med jævne mellemrum at holde hinanden orienteret om indvundne erfaringer, således at alle bedst muligt kan gardere sig imod fejltagelser.